

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/91/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202150
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1618202150.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Janou Kurnotovou, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, dieťa rodičov: matky Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, G. a otca N. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., t.č. T. XXX, XXX XX T., Česká republika, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú, takto

rozhodol:

Otec N. F., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej U. F., nar. XX.XX.XXXX, zvýšeným výživným zo sumy 1 200 Kč sumou 110 Eur mesačne počnúc dňom 01.09.2018, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné na maloletú U. F., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 01.09.2018 do 30.04.2021, vo výške 1 477,21 Eur je otec N. F., nar. XX.XX.XXXX, povinný zaplatiť k rukám matky spolu s bežným výživným počnúc vykonateľnosťou rozsudku v pravidelných mesačných splátkach vo výške splátky 40 Eur s tým, že v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celé plnenie.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietá.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného soudu ve Vyškově č. k. 7C 303/2012-24, zo dňa 08.09.2013 v časti výroku o výživnom na maloletú.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.07.2018 žiadala navrhovateľka, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 1200 Kč na sumu 250 Eur mesačne počnúc dňom 01.09.2017, pričom na pojednávaní spresnila, že žiada zvýšiť výživné od 01.09.2018, t.j. o nástupu maloletej na strednú školu, pričom dátum v návrhu bol uvedený nesprávne. Svoj návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo o vyživovacej povinnosti otca k maloletej rozhodnuté rozsudkom Okresného soudu ve Vyškově, č.k. 7C/303/2012-24 zo dňa 08.10.2013, ktorým súd rozviedol manželstvo rodičov maloletej, maloletú zveril do starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 1200 Kč mesačne. Výživné bolo naposledy určené v roku 2013, pričom odvtedy prišlo k podstatným zmenám, keďže maloletá nastupuje od septembra na strednú školu E. H. v R.. Matka je zamestnaná s príjmom okolo 750 Eur mesačne. Otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na výchove maloletej, nejaví o ňu záujem, nekupuje žiadne darčeky k narodením či na Vianoce. Maloletá trpí ekzémom. Na informatívnom výsluchu matka doplnila, že otec jej oznámil, že jej bude prispievať 3000 Kč, avšak zatiaľ prispieva len 2000 Kč.

2. Matka vyčíslila v návrhu náklady na maloletú ako poplatky za školu 15 Eur, športové aktivity 25 Eur, pomôcky do školy 25 Eur, telefón a internet 20 Eur, poisťka 33 Eur, oblečenie 50 Eur, vreckové 15 Eur, lieky 30 Eur a jednorazová platba za lyžiarsky 180 Eur. Náklady matky na domácnosť vyčíslila ako 200 Eur náklady na bývanie (energie), 225 Eur hypotéka, 30 Eur telefón s tým, že do uvedených položiek matka nezahrnula položky ako strava, cestové, na kultúru a iné. Na pojednávaní dňa 10.02.2021 matka doložila súdu aktuálne vyčíslenie nákladov, v zmysle ktorého sú náklady na maloletú spolu vo výške 375 Eur mesačne, a to strava 150 Eur, hygiena 50 Eur, školské potreby 40 Eur, cestovné 23 Eur, lieky 30 Eur, vreckové 20 Eur, paušál 22 Eur, šaty 40 Eur a náklady matky na domácnosť a stravu spolu 865 Eur (úver 318 Eur, SIPO 205 Eur, vodné a stočné 49 Eur, poisťka 33 Eur, internet, TV a telefón 80 Eur a strava 180 Eur).

3. Otec maloletej sa k svojim pomerom vyjadril podaním zo dňa 06.10.2020 a 25.01.2021 (e mail. č.l. 80 a č.l. 91) tak, že je od apríla 2020 práceneschopný, čaká ho ďalšia operácia. Okrem výživného 2000 Kč platí nájom 6000 Kč a zvyšok sociálnych dávok používa na jedlo, ošatenie, pričom 3500 Kč mu strhávajú na exekúcie.

4. Súd sa oboznámil s návrhom a vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletej a listinnými dôkazmi založenými v spise, ktorými sú: rozsudok Okresného soudu ve Vyškově, č.k. 7C/303/2012-24, doklady o nákladoch matky, pracovná zmluva matky, potvrdenia o príjme a mzdové listy matky za obdobie rokov 2018 až 2021, potvrdenia o návšteve školy a rozhodnutie o prijatí maloletej na strednú umeleckú školu E. H., rozhodnutie o dočasnej pracovnej neschopnosti otca zo dňa 22.04.2020, oznámenie úradu práce ČR, potvrdením Okresní správy sociálního zabezpečení Vyškov o vyplatených dávkach nemocenského poistenia, mzdové listy otca za rok 2018 až 2021, lekárska správa o zdravotnom stave otca zo dňa 13.04.2021, odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni a v registri obyvateľov a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav.

5. Matka pri výsluchu uviedla, že žije s maloletou v rodinnom dome, ktorý je v jej vlastníctve. Má však hypotéku 318 Eur mesačne. Žije s nimi aj jej matka. Maloletá je už v 3. ročníku na strednej škole umeleckého smeru. Ešte nevie či pôjde na vysokú školu. Má problém s ekzémom. Možno bude nosiť strojček, inak je zdravá. Platené krúžky nenavštevuje. Otec s maloletou nekomunikuje, maloletá si ho v telefóne zablokovala. Nenavštevuje ju, neposiela žiadne darčeky. Otec prispieval sumou 1 200 Kč ako bolo určené v rozsudku a posledných 18 mesiacov sumou 2 000 Kč. Dovtedy istý čas starí rodičia zo strany otca posielali na maloletú 800 Kč, aby mala matka aspoň 2 000 Kč na maloletú. Jej čistý mesačný príjem je okolo 1 200 Eur v čistom. Jej náklady s výnimkou hypotéky sú bežné. Otec je vyučený automechanik, avšak nepracoval v odbore.

6. Podľa potvrdení o príjme matky v období 5/2017-4/2018 dosiahla matka priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1061,15 Eur, v období 12/2018 - 11/2019 vo výške 1017,14 Eur, v období 12/2019 - 11/2020 vo výške 1121 Eur a v období 12/2020 - 4/2021 vo výške 1192,16 Eur.

7. Podľa mzdových listov otca u zamestnávateľa K. služby s.r.o. bol otec počas celého obdobia rokov 2018 až 2020 zamestnaný za minimálnu mzdu, t.j. v roku 2018 vo výške 12 200 Kč v hrubom, v roku 2019 vo výške 13 350 Kč v hrubom a v roku 2020 vo výške 14 600 Kč v hrubom. Podľa mzdového listu otca za rok 2018, otec dosahoval priemerný čistý mesačný príjem cca 8 244 Kč, z ktorého mu boli vykonávané exekučné zrážky. Podľa mzdového listu otca za rok 2019, otec dosahoval priemerný čistý mesačný príjem v období 01/2019-09/2019 cca 11370 Kč, z ktorého mu boli rovnako vykonávané exekučné zrážky. Podľa mzdových listov za rok 2020 otec dosiahol vo februári 2020 čistú mzdu 7009 Kč a od 03.03.2020 nastúpil k novému zamestnávateľovi F. R., s.r.o. s príjmom v mesiaci marec vo výške 14 335 Kč v čistom a v mesiaci apríl vo výške 20 139 Kč v čistom s tým, že od 22.04.2020 doposiaľ je otec práceneschopný. Otec od mája 2020 poberal nepretržite nemocenské dávky, a to od 06.05.2020 s dennou výškou dávky 461 Kč, od 22.05.2020 vo výške 507 Kč denne a od 21.06.2020 vo výške 553 Kč denne, t.j. v priemere okolo 16 860 Kč mesačne (cca 650 Eur) s tým, že z nemocenských dávok sú vykonávané exekučné zrážky vo výške cca 3000 Kč mesačne (cca 116 Eur).

8. Kolízny opatrovník sa v konaní vyjadril, že so zvýšením výživného súhlasí, keďže od posledného rozhodnutia súdu došlo k zmene pomerov na strane maloletej. Výšku výživného ponechal na úvahe súdu.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

20. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

21. Záujem maloletého dieťaťa je pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa dieťaťa týkajú vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

22. Naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej upravená rozsudkom Okresného soudu ve Vyškově č.k. 7C/303/2012-24 zo dňa 08.10.2013. Súd skúmal či od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na strane maloletej od poslednej úpravy výživného nastala zásadná zmena pomerov a to najneskôr jej nástupom na strednú školu. Maloletá v čase poslednej úpravy výživného mala 10 rokov, pričom v súčasnosti má už sedemnášť rokov a je žiačkou 3. ročníka strednej školy, pričom na strednú školu nastúpila v septembri 2018, čím prirodzene vzrástli náklady na maloletú. V čase poslednej úpravy výživného matka dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 7930 Kč a v súčasnosti dosahuje príjem okolo 1100 Eur v čistom. V čase

poslednej úpravy otec dosahoval priemerný čistý mesačný príjem v sume okolo 8724 Kč, v súčasnosti je otec dlhodobo práceneschopný a sú mu vyplácané dávky vo výške okolo 16 800 Kč mesačne, t.j. cca 650 Eur. Obaja rodičia majú stále len jednu vyživovaciu povinnosť. Došlo teda aj k zmene pomerov na strane oboch rodičov maloletej.

23. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti súd zohľadnil odôvodnené potreby maloletej, výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú a možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca maloletej, teda povinného ako aj matky maloletej. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Cieľom ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné.

24. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je tiež vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac.

25. Vzhľadom na vek dieťaťa a jeho odôvodnené potreby s prihliadnutím na majetkové pomery oboch rodičov, má súd za to, že zvýšenie výživného zo sumy 1200 Kč (cca 46,50 Eur) na sumu 110 Eur mesačne je primerané. Podľa matkou doloženého vyčíslenia má matka s maloletou bežné náklady zodpovedajúce jej potrebám a veku. Súd vychádzal z vyčíslenia nákladov na maloletú uvedeného matkou a bežných potrieb dieťaťa vo veku maloletej. Matka si vyživovaciu povinnosť plní v určitej miere výkonom osobnej starostlivosti o maloletú, ktorá je postavená na roveň finančnému plneniu. Otec maloletej sa nijakým spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloletú. Súd je toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca maloletej platiť stanovené výživné, pričom súd prihliadol na skutočnosť, že otec je dlhodobo práceneschopný, teda okrem nemocenskej dávky si nemôže zabezpečiť ďalší príjem. Predtým, než sa otec stal práceneschopným poberal otec dlhodobo len minimálnu mzdu. Podľa súdu však bolo v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať v tom čase aj vyšší príjem než minimálnu mzdu a je otáznave, prečo otec v tomto zamestnaní zotrval, ak boli mzdové podmienky skutočne také, ako vyplýva z doložených potvrdení o príjme. Súd v tejto súvislosti poukazuje na tzv. princíp potenciality príjmu. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.02.2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018).

26. Keďže sa matka domáhala zvýšenia výživného na 250 Eur mesačne a súd zvýšil výživné len na sumu 110 Eur mesačne v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

27. Súd zaviazal otca maloletej povinnosťou prispievať na výživu maloletej zvýšeným výživným od 01.09.2018, preto musel súd rozhodnúť aj o zročnom výživnom ku dňu vyhlásenia rozsudku, t.j. za obdobie 01.09.2018 do 30.04.2021. Zročné výživné za uvedené obdobie predstavuje sumu 1477,21 EUR (3520 EUR - 1485,67 EUR - 557,12 EUR = 1477,21 EUR), ktorá predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným (32 mesiacov x 110 EUR = 3520 EUR) a doteraz určeným výživným (32 mesiacov x 1200 Kč = 38 400 Kč, t.j. 1485,67 EUR s tým, že súd zohľadnil a započítal otcovi do zročného výživného výživné hradené nad rámec doteraz určeného výživného (18 mesiacov x 800 Kč = 14 400 Kč, t.j. 557,12 EUR). Súd pri prepočte vychádzal zo stredového kurzu zverejneného NBS ku dňu 06.05.2021, ktorý predstavoval za 1 Eur 25,847 Kč. Podľa ust. § 232 ods 1. Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

28. Podľa ust. § 232 ods 1. Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

29. Súd umožnil otcovi zaplatiť ročné výživné v splátkach vo výške splátky 40 EUR pod stratou výhody splátok, a to najmä s ohľadom na celkové majetkové pomery otca a skutočnosť, že je už dlhodobejšie práceneschopný.

30. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne v 3 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).